
SMARTDOG TESTIRAPORTTI

smart**DOG**
TUNNE KOIRASI

TESTIN PVM: 26.07.2018 PAIKKA: Nummi, Lohja
KOIRA: GRINDSTONES BURLESQUE SHOWGIRL, "Rellu"
ROTU: englanninkääpiöterrieri
TESTAAJA: Katja Kontu / Tikkujuttu, tikkujuttu@gmail.com

KOKONAISARVIO TESTIN PERUSTEELLA

Rellu ei ole erityisemmin kiinnostunut vieraista ihmisistä, mutta se tutustuu aktiivisesti uuteen tilaan. Rellu on hyvin impulsiivinen sylinteritestissä. Koira lukee erittäin hyvin ihmisen eleitä, mutta ei ole niillä johdettavissa harhaan (huijaus-osio). Parhaiten Rellu ymmärsi ihmisen jalkojen suuntia ja sellaista kädellä ristiin osoitusta, jossa ihmisen ylävartalokin kiertyy osoituksen suuntaan. Tilaan liittyvä ongelmanratkaisu, V-aita, oli Rellulle helppo, ja koira ratkaisi myös loogisen päättelyn tehtävän, joka on testin vaikein. Rellu on mahdottomassa tehtävässä enemmän ihmiseen tukeutuva ongelmanratkaisija, mutta sillä on käytössä myös itsenäinen ongelmanratkaisustrategia. Rellu näyttäisi pystyvän matkimaan ihmisen toimintoa sosiaalisen oppimisen tehtävässä, mutta väsymys ja kylläisyys alkavat jo painaa pitkän testin päätteeksi. Muuten koira jaksaa keskittyä pääosin oikein hyvin ja on erittäin motivoitunut palkkioista koko testin ajan. Erityisenä piirteenä Rellusta jää mieleen sen tekemät erittäin nopeat havainnot ja ratkaisut - se tekee tarvitsemansa havainnot nopeasti, ja sen jälkeen ei halua enää katsoa testaajaan tai purkkeihin päinkään, vaan haluaisi jo päästä suorittamaan ja sitten päästyään toimii muistikuvansa perusteella. Usein suoritus menee oikein, mutta välillä koiran keskittyminen muistikuvaan on ehtinyt herpaantua ja sattuu virhe. Tämä ilmiö toistuu selvästi eleiden lukemisen, loogisen päättelyn ja muissakin tehtävissä. Sylinteritestissä koiran mieli tavallaan ehtii muuttua kesken suorituksen. Vaikuttaa koiralta, joka on hyvin ajattelevainen ja motivoitunut, mutta todella herkkä huomaamaan kaikki ympäristön ärsykkeet, jotka sitten saattavat myös kiinnittää koiran huomion pois siitä, mitä se oli aikonut tehdä. Kiehtova koirapersoona, jota testaaja jäi pohtimaan! :D Hyvää jatkoa!

YKSITTÄISET OSA-ALUEET

ITSEHILLINTÄ

Itsehillintä on ominaisuus, joka on arkipäivässä hyödyllinen monella tavalla. Optimaalinen suoritus ongelmanratkaisussa tehdään usein kohtuullisen matalassa vireessä, kun taas liian kiihtynyt, tai passiivinen mielentila heikentää suoritusta. Itsehillintä on tärkeä ominaisuus luonnossa elävälle eläimelle ja se on myös osittain periytyvä ominaisuus. Hyvä itsehillintä on tärkeä myös koiran arkipäivässä sekä koulutuksessa. Koiran kyky hillitä ensimmäinen tunnereaktio ja käyttäytymismalli, helpottaa koiran hallintaa arkipäivän tilanteissa. Koira, joka kykenee kontrolloimaan omia impulssejaan, kykenee todennäköisesti paremmin esim. pitkäjänteiseen yhteistyöhön kuin koira, jonka on vaikea kontrolloida omia mielihalujaan. Esimerkiksi laumassa metsästäminen vaatii susilta tarkkaa koordinoitua yhteistyötä, jossa yksilön on pidäteltävä suurtakin halua rynnätä liikkeelle, jotta metsästysoinnistuisi. Toisaalta olemme tarkoituksella jalostaneet rotuja, joissa haluamme koiran reagoivan nopeasti esim. saaliseläimen liikkeeseen tai uhkaan. Tällaisia ovat monet metsästyskoirat ja työkoirarodut, ja usein koira, jolla on jonkin verran impulsiivisuutta, saattaa olla hyväkin harrastuskoira - toisaalta arki koiran kanssa saattaa olla haastavaa. Hyvin impulsiivinen koira saattaa olla hyvä harrastus- ja kilpakoiraksi lyhyehköihin suorituksiin, mutta pitkissä työtehtävissä, jotka vaativat keskittymistä ja rauhoittumista, tällaiset koirat eivät välttämättä ole parhaita yksilöitä.

Impulsiivisuutta mitattiin testissä sylinteritestillä sekä V-aita-testillä. Sylinteritestissä koira opetettiin ensin syömään makupala läpinäkymättömän putken päästä, ja sen jälkeen tilanne muuttui siten, että koira saikin nähdä palkkion. Hyvän itsehillinnän omaava koira pysyttelee pääasiassa juuri oppimassaan tavassa saada palkkio, kun taas koira, jonka on vaikea vastustaa impulsseja, innostuu helposti nähdessään palkkion ja pyrkii siihen käsiksi suorinta tietä lasin läpi.

Sylinteritesti ei aina kerro koko kuvaa koiran impulsiivisuudesta ja testissä tulee helpoimmin esiin voimakas, yhden tyyppinen impulsiivisuus, joka on yhteydessä koiran aktiivisuuteen sekä myös rohkeuteen. Impulsiivisuus on monitahoinen ominaisuus, niin ihmisellä kuin koirallakin.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Palkkio näköärsykkeenä häiritsee koira sylinteritestissä todella paljon; Rellu yrittää ottaa ruokaa toistuvasti lasin läpi siitä huolimatta, että se oppi juuri ottamaan ruoan sylinterin sivusta. Koira on testin mukaan erittäin impulsiivinen ja itsehillintä ei ole koiran vahvuus. Aikaisemmissa tutkimuksissa koirilla sylinteritestin onnistumisprosentti on ollut keskimäärin 79 % ja susilla 77 % - Rellulla tämä oli 30 %. Näin pieni prosentti tässä tehtävässä tarkoittaa yleensä suin päin ja ajattelematta ryntäävää koira, mutta Rellun käyttäytyminen on erilaista: se lähestyy sylinteriä usein hyvinkin maltillisen oloisena ja

haistellen, mutta lopulta ei silti malta olla yrittämättä oikotietä läpinäkyvän seinän läpi. Yritystä itsehillintään ikään kuin on, mutta usein viime hetkellä houkutus vie voiton!

ELEET

Eleiden lukukyky -osiossa testattiin, miten hyvin koira löytää palkkion ihmisen elevihjeiden avulla. Koirien on yleisesti havaittu olemaan erinomaisia ihmisen eleiden lukijoita, jopa parempia kuin simpanssi, mutta tämä ominaisuus vaihtelee paljon koirien välillä. Ihmisen kommunikaation ymmärtämiseen ei aikaisempien tutkimusten mukaan vaikuta paljoakaan oppiminen tai intensiivinen koulutus, vaan se on kohtuullisen pysyvä ominaisuus, mutta tästä tarvitaan lisää tutkimuksia. Iälläkään ei ole havaittu olevan suurta vaikutusta eleiden lukukykyyn, ja jo kuusiviikkoisten pentujen on havaittu löytävän hyvin ruoan ihmisen vihjeen avulla. Eri rodut todennäköisesti eroavat toisistaan siinä miten hyviä ne ovat lukemaan ihmisen eleitä, ihmisen kanssa työhön jalostettujen rotujen on havaittu olevan keskimääräistä parempia lukemaan ihmisen eleitä. Tästäkin tarvitaan kuitenkin vielä lisää tutkimusta, koska rotujen välisiä eroja ei ole tutkittu kunnolla.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu lukee ihmisen kommunikointia erittäin hyvin saaden 83 % oikein ELEET-osioista. Hyvin harva yltää täysin virheettömaan suoritukseen tässä osuudessa. Testi vaatii myös hyvää keskittymiskykyä, ja koirallasi on myös tämä ominaisuus vahvana.

ONGELMANRATKAISU - V-AITA

V-aita-tehtävässä koiran oli ratkaistava spatiaalinen eli tilaan liittyvä ongelma. V-aidan sisälle laitettiin ruokaa ja koiran on tajuttava, että menemällä pois päin palkkiosta on mahdollista saavuttaa se. Tehtävä mittaa paitsi ongelmanratkaisun nopeutta, myös itsehillintää. Näkyvä ruoka lähellä on houkutteleva, ja vaatii itsehillintää edetä ruoasta pois päin. Testi mittaa samalla myös ongelmanratkaisutapaa - koira voi myös tässä tehtävässä keskittyä pyytämään apua ohjaajalta, sen sijaan että ratkaisisi sen itse. Aikaisempien tutkimusten mukaan koirat ratkaisevat tehtävän keskimäärin n. 20–40 sekunnissa. Ongelmanratkaisukykyyn vaikuttaa aina myös aikaisempi kokemus ja oppiminen.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu ratkaisee tehtävän nopeasti 27 sekunnissa. Koira pyytää jonkin verran apua ihmiseltä, mutta ratkaisee tehtävän lopulta itse.

ONGELMANRATKAISU - MAHDOTON TEHTÄVÄ

Mahdottomassa tehtävässä testataan koiran ongelmanratkaisun strategiaa - itsenäinen vaiko ohjaajalta apua pyytävä. Tehtävä on aluksi helppo, mutta muuttuu mahdottomaksi ratkaista. Koiran tapaa ratkaista ongelma tarkkaillaan kahden minuutin ajan. Molemmat tavat ratkaista ongelma ovat hyviä, ja riippuukin lähinnä koiran käyttötarkoituksesta, kumpi tapa on parempi. Itsenäiseen työskentelyyn tulevan koiran olisi hyvä pyrkiä sinnikkäästi ongelman ratkaisuun itse. Apua pyytävä strategia on erinomainen silloin, kun koiralta vaaditaan suurta ohjattavuutta ja sitä, että se ongelmatilanteen kohdatessaan turvautuu ohjaajaan mieluummin kuin toimii itsenäisesti. Kotikoiralle apua pyytävä strategia on ehkä paras arkielämän hallittavuuden kannalta, mutta harrastuskoiralla tai työkoiralla olisi hyvä olla edes jonkin verran itsenäistä tehtävän ratkaisua. Koulutuksella pystytään vaikuttamaan jonkin verran ongelmanratkaisustrategiaan, esim. koiralla pystytään vahvistamaan erityisesti ohjaajan apuun luottavaa strategiaa.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu pyrkii ratkaisemaan mahdottoman tehtävän enimmäkseen ihmisiltä apua pyytäen (65 %). Koiralla on kuitenkin molemmat ongelmanratkaisustrategiat käytössä, sillä se pyrkii myös itsenäiseen ratkaisuun (29 %). Ajasta 6 % koira tekee muuta, eli ihan koko kahden minuutin yritteliäisyyteen mahdottoman tehtävän äärellä koiran sinnikkyys ei riitä.

MUISTI JA LOOGINEN PÄÄTTELY

Tämä tehtäväosio sisältää testin vaikeimman tehtävän. **Loogisen päättelyn tehtävässä** koiran on pääteltävä tyhjän astian perusteella palkkion sijainti (negaation kautta). Tämä on erittäin haastava koiralle, ja suuri osa koirista kiinnostuu tyhjästä astiasta sen vuoksi, että siihen kosketaan viimeiseksi. Koiran omaa päättelykykyä vaikeuttaa koiran herkkyyys ohjaajan eleille ja kommunikoinnille - eli tässä tehtävässä testajan viimeksi koskettava astia saattaa olla koiralle houkuttelevin, vaikka se on tyhjä. Vain noin 30 % koirista ymmärtää tehtävän.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu ymmärtää selvästi loogisen päättelyn tehtävän. Se tarkoittaa, että koirasi ymmärtää ongelman ja ilmiön sen takana. Tällaisen kyvyn omaava koira pystyy uudessa tilanteessa ratkaisemaan ongelmia, vaikka ei ole niitä aikaisemmin kohdannut. Koirasta riippuen saattaa olla, että tällainen koira turhautuu helppoihin harjoituksiin.

-

Toiset koirat luottavat ihmisen vihjeisiin ja eleisiin suunnattomasti, ja **muisti vs osoitus - tehtävä** mittaa tätä (tietokannassa nimellä: vihje vai oma päättely). Testaaja vihjaa koiralle namin "väärän" sijainnin. Koirista tiedetään ennestään, että koiran omaa

päätelykykyä vaikeuttaa koiran suuri herkkyys ohjaajan eleille ja kommunikoinnille - tämä vaihtelee paljon yksilöiden välillä, ja myös rodulla saattaa olla siihen vaikutusta. Koulutuksella ja aikaisemmalla kokemuksella on myös merkitystä tässä.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellua ei hämätty tässä tehtävässä "väärillä" testaaajan vihjeillä, vaan se päätteli itse näkemänsä perusteella missä palkkio on eikä antanut osoitusten häiritä. Suurin osa koirista toimii juuri näin: ei seuraa testaaajan väärää vihjettä, vaan menee sinne, minne näki namin menevän.

-

Muistin kesto -tehtävässä koiran täytyy muistaa tarkalleen kohteen sijainti lähellä toisiaan sijaitsevasta kolmesta astiasta minuuttien odottelun jälkeen. Muistitehtävässä pisin aikaviive oli 2 min 30 s. Käytännössä koiran muisti on paljon pidempi kuin tämä - koira saattaa muistaa useita kuukausia, jopa vuosia tiettyjä asioita ja paikkoja. Näin pitkiä viiveitä on vain hankala testata testiolosuhteissa, ja siksi vaikeus tehtävässä luotiin kolmella samankaltaisella muistipaikalla. Tehtävä on vaikea, koska samanlaisia astioita on kolme ja ne ovat lähellä toisiaan. Koiran näköyhteys peitettiin - tämä siksi, että mikäli koira pitää katsekontaktin astiaan koko ajan, tehtävä ei mittaakaan muistia, joka tarkoittaa asian palauttamista uudelleen mieleen. Testissä oikein muistaminen vaatii, että koira käsittelee spatiaalista tietoa (oikean purkin sijainti), painaa sen mieleensä, sekä noutaa tiedon muististaan tietyn aikaviiveen jälkeen. Muisti on yksi oppimisen tärkeimpiä edellytyksiä.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu muisti oikein kolme (1 min, 1 min 30 s ja 2 min 30 s) aikaa neljästä (1 min, 1 min 30 s, 2 min ja 2 min 30 s) mikä on erittäin hyvä suoritus. Testi vaatii paitsi hyvää muistia myös kykyä keskittyä ja kykyä odottaa. Keskimäärin koirat muistavat tässä tehtävässä kaksi aikaa oikein.

SOSIAALINEN OPPIMINEN

Koirat pystyvät oppimaan toisiltaan ja myös ihmiseltä. Tällaista toisen käyttäytymisen seuraamista ja sen matkimista kutsutaan nimellä sosiaalinen oppiminen, ja vaikka se on eläimillä yleinen oppimistapa, käytetään sitä harvoin hyväksi esim. koiran koulutuksessa. Esim. "Do as I do" -koulutustapa pohjautuu ihmisen käyttäytymisen matkimiseen. Tässä testissä koiran spontaania mallista matkimista testattiin laitteella, jossa testaaaja näytti ensin viisi kertaa tavan, miten ruoka saadaan laitteesta ulos, ja sen jälkeen koira sai kolme minuuttia aikaa puuhastella laitteen kanssa.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA:

Rellu manipuloi ensimmäisenä oikeaa nappia ja osoittaa kykyä oppia mallista: nappi oli laitteen ainoa kohta, mitä Rellu tökki kuonolla. Rellu ei kuitenkaan jaksaa innostua laitteesta paria painallusyritystä enempää, koira on pitkän testin päätteeksi jo kovin väsynyt ja kylläinen. Osion päätyttyä se hyppää sohvalle ja käpertyy nukkumaan.

AKTIIVISUUS

Koiran aktiivisuus mitattiin testissä FitBark-aktiivisuusmittarilla, joka antaa minuuttikohtaisen aktiivisuuden keskiarvon. Koiran aktiivisuus mitattiin keskiarvona koko testissä oloajan. Testattujen koirien välillä on paljon eroa siinä, miten aktiivisia ne ovat testissä. Aktiivisuus käyttäytymisominaisuutena on yleensä hyvin voimakkaasti periytyvä ominaisuus, mutta se voi vaihdella paljon tilannekohtaisesti. Esim. vilkaskin koira saattaa olla hyvin rauhallinen uudessa tilanteessa, mikäli se kokee tilanteen pelottavana tai mikäli se rauhoittuu keskittymään tehtäviin.

KOIRASI KÄYTTÄYTYMINEN OSIOSSA: Koirasi aktiivisuus testissä oli 20 Fitbark-pistettä. Tietokannassa voit verrata koirasi aktiivisuutta samanrotuisten sekä kaikkien rotujen yhteenlaskettuun keskiarvoon.

Löydät koirasi tulokset myös tietokannasta, jossa voit vertailla koirasi tuloksia muihin saman- ja erirotuisten koirien suorituksiin jatkuvasti päivittyvässä tietokannassa. Saat tietokannasta käyttäjätunnukset sähköpostiisi.

Kiitos kun ostit smartDOG-testin! Haluamme kehittää jatkuvasti palveluamme, jotta se vastaa mahdollisimman hyvin koiranomistajan tarpeita ja otamme vastaan mielellään SEKÄ positiivista palautetta ETTÄ myös muutos- ja kehitysideoita osoitteessa katriina@smartdog.fi. Täytä verkkopalautelomake testitilanteesta osoitteessa <https://goo.gl/forms/5xmtKhBRfEEsiZmh2>

Käy myös tykkäämässä smartDOGin Facebook-sivustosta, ja saat tietoa tulevista luennoista, POP UP -testeistä sekä uusista tutkimuksista <https://www.facebook.com/smartdogky/>.

smartDOG
TUNNE KOIRASI